

Parashas Ki Sisa

Uncountable

"Do we have a minyan yet, Chaim? Let's count. One, two, three . . ."

"We shouldn't do that, Avi."

"Do what?"

"Count Jews like that. It is customary to count Jews with the words of a verse, or using objects."

"I'm confused, Chaim. Can you explain what you're talking about?"

"Look in this week's parasha, Avi. Moshe Rabbeinu, counted the Jews using half-shekel coins. Each person gave a half-shekel. Moshe counted all of the half-shekels, multiplied by two, and came up with the number of Jews."

"That's a little clearer, Chaim, but I have another question. Why did Moshe Rabbeinu use half-shekel coins and multiply by two? It would have been simpler to use one shekel coins and count them to get the number directly."

"Avi, that's a famous question asked by many of our great sages. Each one has his own answer to the question. I will tell you the answer given by the Kesav Sofer, the great Rav of Pressburgh. We are all composed of two parts, body and soul. Each part is represented by half a shekel. The two halves together make a whole. The only half that we can count, however, is the body. It is limited and can be counted. The body can only eat or drink so much. Then it must stop. It can only work so long. It can only live so long. It eventually reaches its limits. The soul, however, is unlimited. The soul is the part of us that comes from the heavenly realm. We cannot begin to count it. There is no limit to what the soul can accomplish. It is eternal."

"That's a pretty deep concept, Chaim. Can you give me an example of what you're talking about?"

"Take for example the great Rav who lived about 250 years ago, Rav Aryeh Leib MiMitz, who is known to us as the Shaagas Aryeh. He learned through the entire Talmud 1000 times in his life! The Talmud is 2700 pages long. He lived 90 years. If he knew the Talmud by the time he was 10, he had to review the entire Talmud once each month, or about 100 pages each day! That's a pretty mind-boggling feat. Rebbe Akiva Eiger who lived a little later also learned 100 pages of Talmud each day."

"Wow!"

"But perhaps the most famous example of phenomenal accomplishment is Rebbe Akiva, the leader of the Jewish people who lived almost 2000 years ago during the time of the Romans. He did not begin learning Torah until he was forty years

old. When he began, he could not even read aleph-beis. He studied diligently for twenty-four solid years and became the greatest *talmid chacham* of his generation and indeed one of the greatest of all time. Avi, these people accomplished things far beyond the realm of natural attainment. They showed us the boundless potential of the soul. The soul cannot be counted. It is infinite."

"Look at that Chaim, as we're talking, a minyan of men has arrived. Lets all pray to Hashem that we soar with our souls to great achievements."

Kinderlach . . .

There are many times when we feel tired, frustrated or too discouraged to continue. Now, we see what a person is capable of doing. Let us all listen to Chaim's encouraging words and try a little harder. We are all blessed with a holy soul. Who knows what hidden potential is inside of me, or you, or Yitzy, or Shmuelik. Try again. Greatness is yours.

Mercy

Moshe pleaded. But Hashem was adamant. The people had committed a grievous sin. Hashem would not go up with them into the Land of Milk and Honey. He would send an angel instead. If He accompanied them and they sinned again, He would have to annihilate them.

"Hashem, Hashem, G-d, Compassionate, and Gracious ..." (Shemos 34:6). Hashem instructed Moshe to say these words of prayer. The Gemora (Rosh Hashanah 17b) states, "Whenever the Nation of Israel sins, let them pray this prayer and I shall forgive them." What is so special about this prayer? The words describe Hashem's Thirteen Attributes of Mercy. He is Compassionate and Merciful in every way possible. We appeal to His Mercy, and He in turn is merciful upon us. That seems simple. However, it is not the whole story. Rav Leib Chasman notes that the prayer alone will not help unless we do *teshuvah* (repentance). We must correct our mistakes.

We are asking Hashem to have mercy upon us. We can arouse His compassion by being merciful to others. This is the area of *teshuvah* that brings Heavenly Mercy. As the Gemora (Shabbos 151b) states, "All who have mercy upon Hashem's creatures, receive Mercy from Heaven." The Yalkut Shemoni on Parashas Eikev instructs us to act with kindness toward everyone.

Kinderlach . . .

Every person that you see is an opportunity for chessed. Do you see someone in a hurry? Move aside to let him pass. Is your sister sad? Smile at her to cheer her up. Is Imma overwhelmed with housework? Wash a few dishes. Is someone speaking to you? Pay close attention to him. Does your chavrusa (study partner) have difficulty understand the material? Explain it again. And again. Say thank you to Imma for preparing lunch for you. These acts of kindness are like diamonds. They seem small, but they are so precious. They can arouse Hashem's Mercy and save the Jewish people.

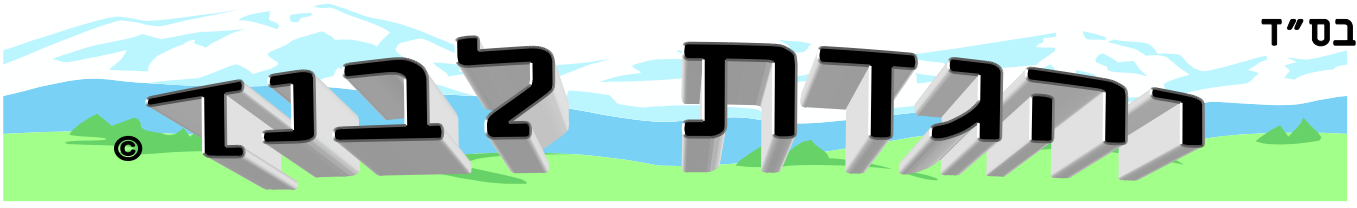
No Substitute

How could it be? Hashem had revealed Himself to the Jewish people via open miracles of a magnitude never experienced before or since; the plagues in Mitzraim, the splitting of the Yam Suf, and the receiving of the Torah on Har Sinai. Could anyone doubt the existence or power of Hashem? Yet, only 40 days later, the Jewish people committed the *Chet HaEgel* (Sin of the Golden Calf), a transgression so devastating that we still feel its effects to this day. The Meshech Chochma in his commentary on Parashas Acharei Mos calls the *Chet HaEgel* the source of all sins between man and Hashem. Did they really think that this Golden Calf was the Almighty?

The Beis HaLevi has an insight that is relevant to this very day. Of course the Jewish people still believed in Hashem! Their intention was to worship Him. However, they wanted to do it their own way. They feared that Moshe Rabbeinu would not descend from Har Sinai, therefore they needed a substitute for him. They wanted to build a structure to serve Him, the Egel. Shortly thereafter, Hashem gave them instructions for the building of the *Mishkan* (Tabernacle), the proper structure for His service. Hashem is the One who created us. He gave us the Torah and mitzvos, the instruction book for serving Him. Nothing else will substitute.

Kinderlach . . .

"I like the mitzvah of tefillin, but I think that black is such a dull color. I think I will paint my tefillin green." "I am going to take two esrogim this Succos. If one is good, then two must be even better." "If I take a break from work to daven (pray) it is not really stealing time and money from my boss. Or is it?" These are all examples of wanting to do things our way. We must follow Hashem's mitzvos exactly. The only way to do it is His way.

פרשת כי תשא

ללא גבולות

ה' לא יוביל אותם לארץ זבת חלב ודבש. הוא ישלח מלאך במקומו. אם הוא ילך עמם והם יחטאו שוב, יהיה עליו להכחיד אותם.

"ה', ה', א-ל רחום וחנון... (שמות ל"ד, ו'). ה' לימד את משה לומר מילות תפילה אלו. הגמרא (ראש השנה י"ז, ע"ב) אומרת: "כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם." מה כל כך מיוחד בתפילה זו? המילים מתארות את שלוש עשרה מידות הרחמים של הקב"ה. הוא רחום וחנון בכל דרך אפשרית. אנו פונים אל מידת הרחמים שבו והוא מרחם עלינו. זה נראה פשוט, אולם זה לא כל הספור. ר' לייב חסמן זצ"ל מדגיש שהתפילה לבדה לא תועיל אם לא נחזור בתשובה. אנחנו חייבים לתקן את שגיאותינו.

אנחנו מבקשים מה' שירחם עלינו. אנחנו יכולים לעורר את רחמי על ידי כך שנרחם על אחרים. בגמרא כתוב (שבת קנ"א ע"ב) "כל המרחם על הבריות, מרחמים עליו מן השמים." הילקוט שמעוני על פרשת עקב מדריך אותנו לגמול חסד עם כל אחד.

"האם יש לנו כבר מנין חיים? בוא נספור. אחד, שנים, שלושה..."
"אל לנו לעשות זאת, אבי."
"לעשות מה?"

"לספור יהודים בצורה כזאת. נהוג לספור יהודים באמצעות מילים של פסוק, או על ידי ספירת חפצים."

"אני לא מבין, חיים. אתה מוכן להסביר לי על מה אתה מדבר?"
"תסתכל ב"מפטיר" של פרשת השבוע, אבי. משה רבנו מנה את עם ישראל בעזרת מטבעות של מחצית השקל. כל אדם נתן מטבע של חצי שקל, משה רבנו מנה את מחציות השקלים, הכפיל בשתים, והגיע למספר היהודים."

"זה כבר נשמע יותר ברור, חיים. אבל יש לי שאלה אחרת. מדוע השתמש משה רבנו במטבעות של מחצית השקל והכפיל בשתים? היה יותר פשוט להשתמש במטבעות של שקל אחד, ולמנות אותם כדי להגיע ישירות למספר הנכון?"

"אבי, זוהי שאלה מפורסמת הנשאלת על ידי הרבה מחכמי הדורות. לכל אחד תשובה משלו לשאלה. אומר לך את תשובתו של ה"כתב סופר" זצ"ל, רבה הגדול של פרשבורג. כולנו מורכבים משני חלקים, גוף ונשמה. כל חלק מיוצג על ידי מחצית השקל. שני החצאים יוצרים את השלם, אולם החלק היחיד אותו אנו יכולים למנות הוא הגוף. הוא מוגבל ויכול להמנות. הגוף יכול לאכול או לשתות כמות מוגבלת בלבד, ואז הוא חייב להפסיק. הוא יכול לעבוד רק לפרק זמן מוגבל, וגם לחיות זמן מוגבל. הנשמה, לעומת זאת, הינה בלתי מוגבלת. היא החלק שבנו המגיע מהתחום השמימי. אין שום אפשרות אפילו להתחיל ולמנות אותה. אין גבול למה שיכולה הנשמה להשיג. היא נצחית."

"זהו רעיון עמוק למדי, חיים. האם אתה יכול לתת לי דוגמא למה אתה מתכוון?"

"קח לדוגמא את הרב הגדול שחי לפני כ- 250 שנה, ר' אריה לייב ממיץ זצ"ל, הידוע בכינויו ה"שאגת אריה". הוא למד את כל הגמרא 1000 פעמים בימי חייו! בגמרא יש 2700 דפים, והוא חי 90 שנה. אם הוא ידע את כל הגמרא כבר בהיותו בגיל 10, זה אומר שהוא סיים לחזור עליה כל חודש, כלומר, הוא למד בערך 100 דפים

ליום! רבי עקיבא אייגר זצ"ל, שחי קצת אחריו, למד גם הוא 100 דפי גמרא בכל יום."

"לא יאומן!"
"יתכן שהדוגמא להשג המדהים ביותר היא של רבי עקיבא שחי לפני כ- 2000 שנה בתקופת הרומאים. הוא החל ללמוד

תורה רק בגיל 40. כאשר התחיל הוא לא ידע אפילו אלף - בית. הוא למד בהתמדה בחריצות במשך 24 שנים רצופות ונעשה לתלמיד חכם הגדול ביותר בדורו, ובעצם, אחד הגדולים שבכל הזמנים. אבי, אנשים אלו השיגו דברים שהם מעל ומעבר לתחום ההשגה הטבעית. הם הראו לנו את הפוטנציאל הבלתי מוגבל של הנשמה. הנשמה אינה יכולה להמנות. היא אינסופית."

"תראה חיים, בזמן שדברנו, התאסף מנין אנשים. בואו נתפלל כולנו לה' שמכה להגביה עוף עם נשמותינו ולהגיע להשגים גדולים."

ילדים יקרים ...
כל אדם שאתם רואים מהווה עבורכם הזדמנות לעשית חסד. אתם רואים מישהו ממהר? זוהי הצידה כדי לתת לו לעבור. אחותכם עצובה? חייכו אליה כדי לעודד אותה. האם אמא עמוסה בעבודות הבית? רחצו כמה כלים. מישהו מדבר אליכם? שימו לב למה שהוא אומר. האם לחברותא שלכם קשה להבין את החומרה הסבירו לו עוד פעם. ועוד פעם. אמרו תודה לאמא על שהכניח לכם ארוחת צהרים. כל מעשי החסד האלו הם יחלומים. הם נראים קטנים אך שווים המון. הם יכולים לעורר את רחמי של ה' ולהציל את עם ישראל.

אין תחליף

היתכן? ה' התגלה לעם ישראל בניסים שהתרחשו רק פעם אחת בהסטוריה. מכות מצרים, קריעת ים סוף ומתן תורה בהר סיני. היתכן שמישהו יפקפק במציאות ה' או בכוחו? ובכל זאת, רק 40 יום אחר כך, חטאו בני ישראל בחטא העגל, שהיה חמור עד כדי כך שאת תוצאותיו אנו מרגישים עד ימינו אנו.

המשך חכמה זצ"ל, בפרושו לפרשת אחרי מות אומר שרישמו של חטא העגל נמשך על כל החטאים שבין אדם למקום. האם באמת חשבו שעגל הזהב הוא הקב"ה?

לבית הלוי זצ"ל יש פרוש המתאים גם לימינו אנו. אים ספק שבני ישראל עדין האמינו בה! כוונתם היתה לעבוד אותנו, אולם הם רצו לעשות זאת בדרכם שלהם. הם חששו שמשה רבנו לא ירד מהר סיני ומשום כך רצו בתחליף. הם רצו לבנות מבנה או תבנית כלשהי כדי לעבוד את הקב"ה. זמן קצר לאחר מכן נתן להם ה' הוראות לבנות את המשכן, שהוא המבנה המתאים לעבוד אותו. ה' הוא זה שברא אותנו, והוא נתן לנו את התורה והמצוות שהם ספר ההוראות כיצד לעבוד אותו. אין שום תחליף אחר.

ילדים יקרים ...
"אני אוהב את מצוות תפילין אבל אני חושב ששחור זה צבע משעמם. אני חושב שאצבע את התפילין שלי בירוק." "בסוכות זה אני רוצה ליטול שני אתרוגים. טובים השנים מן אחד." "אם אתפלל על חשבון העבודה, זה לא נקרא שאני גוזל את כספו וזמנו של הבוס שלי. ואלי כן?" כל אלה הן דוגמאות לעשית דברים "בדרך שלנו". אולם, עלינו לקיים את מצוות ה' במדויק. הדרך היחידה לעשות זאת היא בדרך שלו!

ילדים יקרים ...
הרבה פעמים אנחנו מרגישים עיפים, מתוסכלים או רפי ידים מכדי להמשיך. עכשו אנחנו רואים למה מסוגל האדם להגיע. בואו נקשיב כולנו לדבריו המעודדים של חיים ונתאמץ עוד קצת יותר. כולנו נתברכנו בנשמה קדושה. מי יודע איזה פוטנציאל חבוי בתוכי או בתוכך, או באיזיק או בשמוליקי. נסו שוב. אתם נועדתם לגדולות.

רחמים

משה התחנן אך ה' היה נחרץ בדעתו. עם ישראל עשו חטא נורא.